

Naziv predmeta:		CRTANJE I		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	III	4	2P+1V

Studijski programi za koje se organizuje: Slikarstvo, Vajarstvo, Grafički dizajn Osnovne akademske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 6 semestara, 180 ECTS kredita).
Uslovjenost drugim predmetima: Analitičko crtanje I i Analitičko crtanje 2
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobljavanje studenata za samostalano crtanje i razvijanje osobenog crtačkog senzibiliteta pri slobodnoj interpretaciji zadate teme.
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznaje crtež kao samostalnu likovnu disciplinu i osnovu svakog likovnog djela. - Eksperimentiše sa malim i velikim formatom, organizuje kompoziciju. - Stvara – crta po prirodi, fokusiran na analizu i studiranje motiva (ljudska figura). - Istražuje u toku crtanja, linijom (egzekucijom) sa ili bez gesta, uspostavlja individualni stvaralački sistem, razvija svoj senzibilitet a ideji – crtežu da je svoj lični pečat i identifikacioni kod.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: prof. mr Slavica Gvozdenović
Metod nastave i savladanja gradiva: Praktični rad – vježbe u ateljeu; Individualni rad; Frontalna predavanja

Plan i program rada: p – predavanja: k – kolokvijum; v – vježbe/zadaci; e – eseji
nedjelja
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII

XIII	Razvijanje sopstvenog crtačkog metoda
XIV	Razvijanje sopstvenog crtačkog metoda
XV	Analiza i razgovor o vježbama, razvijanje kritičke svijesti o svom radu

Opterećenje studenata:	
Nedjeljno 4 kredita x 40/30 = 5,32 sati Struktura: 1 sat i 30 minuta - predavanja 45 minuta - vježbe 3 sata i 15 min - samostalni rad uključujući i konsultacije	U toku semestra Nastava i završni ispit: 5,32 sati x 15= 79,8 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (8 sati) = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet 5x30 = 120 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 34,25 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 79,8 sati (Nastava)+16 sati (Priprema) + 24,25 sati (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Svaki student je obvezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe.
Konsultacije:
Literatura: Likovne monografije (razni autori, stilovi razdoblja) - Matis, Marlen Duma, Erik Fisli, Bejkon Hokni, Luka Tjuman, Piter Heli itd.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: 20 bodova - Redovnost pohađanja nastave i aktivnost na nastavi 20 bodova – I i II vježba 20 bodova – III i IV vježba 20 bodova – V i VI vježba 20 bodova – VII i VIII vježba <i>Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.</i>
Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)
Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Slavica Gvozdenović
Dodatne informacije o predmetu:

Naziv predmeta: ENGLESKI JEZIK 3								
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova				
	Obavezan	III	2	2P+1V				
Stu Studijski program za koji se organizuje: Osnovni akademski studij Likovne akademije (studije traju 6 semestara, 180 ECTS kredita)								
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslovjenosti drugim predmetima, ali je poželjno da studenti imaju znanje opšteg jezika na nivou B2.1, te položen Engleski jezik 2 kako bi koristili uspješno usvojenu stručnu terminologiju za savladavanje zahtjevnijih stručnih sadržaja na engleskom jeziku								
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj ovog predmeta je da studenti nastave sa ovladavanjem stručne terminologije na engleskom jeziku iz oblasti likovne umjetnosti uopšte, i iz oblasti slikarstva, vajarstva, grafike i grafičkog dizajna specifično, razumiju složenje stručne tekstove, i daju svoje mišljenje kroz diskusiju na stručne teme								
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Dragana Čarapić								
Metodi nastave i savladavanja gradiva: Kratki uvod u odgovarajuće jezičke sadržaje, uz maksimalno učešće studenata u raznim vrstama pismenih i usmenih vježbi; samostalno, u paru, u grupi; diskusije								
SADRŽAJ PREDMETA:								
Pripremna nedjelja	Preparation and semester enrolment							
I nedjelja	Describing shapes; Function: Expressing doubt; Describing light; Function: Identifying an error							
II nedjelja	Describing colour; Function: Making a suggestion; Describing placement; Function: Asking for an Opinion							
III nedjelja	Describing style; Function: Disagreeing with an opinion; Physical materials; Function: Adding information							
IV nedjelja	Physical materials 2; Function: Making an apology; Electronic equipment 1; Function: Making a comparison							
V nedjelja	Electronic equipment 2; Function: Reacting to good news; Basic actions 1; Function: Talking about deadlines							
VI nedjelja	Basic actions 2; Function: Introducing a problem; Sketches and drawings; Function: Asking about completion							
VII nedjelja	Mid-term test							
VIII nedjelja	Applied arts; Function: Identifying a main idea; Graphic arts; Function: Providing reasons							
IX nedjelja	Fine arts; Function: Asking about location; Art Movements; Functions: Describing expectations							
X nedjelja	Photography 1; Functions: Making a prediction; Photography 2; Function: Describing appropriate users;							
XI nedjelja	Photo editing 1; Function: Recommending an action not be taken; Photo editing 2; Function: Making suggestions							
XII nedjelja	Fonts 1; Function: Asking for an opinion; Fonts 2; Function: Confirming a prediction							
XIII nedjelja	Type and lettering; Function: Making an appointment; Web design 1; Function: Talking about goals;							
XIV nedjelja	Web; design 2; Overview and preparation for the Final Exam							
XV nedjelja	Final Exam							
OPTEREĆENJE STUDENATA PO PREDMETU:								
Nedjeljno 2 kredita x 40/30 = 2 sati i 40 minuta	U toku semestra Nastava i završni ispit: (2 sati i 40 minuta) x 16 = 42 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 x (2 sati i 40 minuta) = 5 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 2 x 30 = 60 sati							
Struktura: 2 sati predavanja 2 sati vježbi 0 sati individualnog rada studenta (priprema za laboratorijske vježbe, za kolokvijume, izrada domaćih zadataka) uključujući i konsultacije	Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 42 sati i 40 minuta (nastava) + 5 sati i 20 minuta (priprema) + 12 sati (dopunski rad)							
Navesti obaveze studenta u toku nastave: Pohađanje nastave i izrada kolokvijuma i završnog ispita. Nastavnik može da odredi druge obaveze u obliku domaćih zadataka, prezentacija i sl.								
Literatura: Virginia Evans, Jenny Dooley, Henrietta P. Rogers: Art and Design, Career Paths, Express Publishing 2013								
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: prisustvo nastavi: 7 bodova (14 nedjelja x 0.5 poena na svako prisustvo) prezentacija: 7 poena kolokvijum – 36 bodova završni ispit – 50 bodova Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 bodova								
Posebnu naznaku za predmet: draganac@ac.me								
Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: dr Dragana Čarapić								

Napomena:
Ishodi učenja: Nakon položenog ispita student će moći da upotrebljava usvojenu složeniju stručnu terminologiju iz oblasti likovne umjetnosti uopšteno i konkretno iz slikarstva, vajarstva, grafike i grafičkog dizajna u dužim iskazima, razumije pisani ili usmeni govor na teme iz oblasti istorije likovne umjetnosti na višem srednjem nivou, analizira pisani ili izgovoreni tekst na višem srednjem nivou. Student takođe treba da je u stanju da samostalno uz greške koje ne ometaju komunikaciju izražava vlastite stavove i ideje kako na opšte tako i na stručne teme

Naziv predmeta: ISTORIJA UMJETNOSTI III				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	3	2	2P

Studijski programi za koje se organizuje: SP SLIKARSTVO, SP VAJARSTVO, SP GRAFIKČKI DIZAJN
Osnovne akademske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 6 semestara, 180 ECTS kredita).

Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslovljenosti.

Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje sa umjetnošću renesanse, manirizma i baroka i društvenim okolnostima u kojima je nastala.

Ishodi učenja: Po završetku predmeta, student će biti ospozobljen da:

1. Navede reprezentativna djela umjetnosti i umjetnike renesanse, manirizma i baroka.
2. Objasni društvene okolnosti koje su uslovile razvoj umjetnosti obuhvaćenog perioda.
3. Opiše karakteristike reprezentativnih djela arhitekture i slikarstva.
4. Razmatra stilske karakteristike umjetnosti od ranog srednjeg vijeka do renesanse.

Ime i prezime nastavnika i saradnika: Doc dr. Aleksandar Čilikov; mr.Slađana Žunjić-saradnik

Metod nastave i savladanja gradiva: Vježbe, predavanja, seminarski radovi, konsultacije.

Plan i program rada:

nedjelja	
I	EPOHA HUMANIZMA I RENESANSE: proces formiranja; karakter i hronologija; pregled literature.
II	RENESANSA U ITALIJI: preteće renesanse; braća Pizano, Djoto, Dučo, Martini, Lorenceti.
III	UMJETNOST ITALIJANSKOG KVATROČENTA: bruneleski, Alberti, Giberti, Donatelo, Kverča, Robija, Mazačo, fra Andjeliko, Kastanjo, Lupi, Učelo, Venecijano, Frančeska, Mantenja, Botičeli, Belini.
IV	UMJETNOST ITALIJANSKOG ČINKVECENTA: Bramante, Leonardo, Rafael, Mikelandkelo, Ticijan, Djordjone.
V	RENESANSA U EVROPI: Šongauer, Direr, Grinevald, Holbajn, Kranah, Braća Van Ajk, Vejden, Boš, Hus.
VI	KOLKOVIJUM
VII	Zapadnoevropska umjetnost manirizma - Tintoreto, Veroneze, Brojgel
VIII	Barok – opšti pojmovi.
IX	Barok u Italiji, Francuskoj i Španiji.
X	Karavađo, Bernini.
XI	El Greko, Ribera, Velaskez, Zurbaran.
XII	Rubens, Van Dajk
XIII	Rembrant, Vermer, Hals.
XIV	Pusen, Loren
XV	Predaja seminarskog rada

Opterećenje studenata:

<u>Nedjeljno</u>	<u>U toku semestra</u>
<u>3 kredita x 40/30 = 4 sati</u> Struktura: 1 sat i 30 minuta - predavanja 2 sata i 30 minuta- samostalni rad studenta	Nastava i završni ispit: 4 sati x 16 = 64 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (8 sati) = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati Dopunski rad od 0 do 20 sati Struktura opterećenja: 64 sata (Nastava)+16 sati (Priprema) + 20 sati (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Prisustvo u nastavi, obavezan test i seminarski rad
Literatura: : D. Piskeli: <i>Opšta istorija umjetnosti</i> ; Janson: <i>Opšta istorija umjetnosti. Literatura posebno za svaku temu</i>
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: test = 20 poena ESEJ: 30 P. Završni ispit: 50 poena, minimalna ocjena prolaznosti: 51 poen
Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)
Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: Doc dr. Aleksandar Čilikov

Naziv predmeta:	OSNOVI FOTOGRAFIJE I			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	3	4	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn, SP Slikarstvo, SP Vajarstvo Akademski osnovni studijski program Dizajn - Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslovjenosti.
Ciljevi izučavanja predmeta: Savlađivanje osnovnih tehnoloških znanja iz oblasti fotografije. Student se upoznaje sa tehnološkim i fizičkim principima nastanka fotografске slike i specifičnim estetsko izražajnim mogućnostima fotografskog medija. Ospozljava se za samostalno rukovanje osnovnom tehnikom i kreativno izražavanje u mediju.
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> - Na fotografijama prepoznae vrijednosti proistekle iz specifičnog tehnološkog okvira medija. - Samostalno rukuje DSLR fotoaparatom na osnovnom nivou. - Primjenjuje specifične izražajne osobine fotografije u samostalnom radu - Razumije osnovne principe relevantne za fotografski medij iz oblasti: prirode svjetlosti, geometrijske optike, eksponometrije.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. Mr. Lazar Pejović, saradnica Sandra Đurović
Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja, vježbe, samostalni rad

Plan i program rada:	
nedjelja	<i>Osnove fotografске tehnologije</i>
I	Uvodno predavanje: Značaj i uloga medija fotografije u savremenoj vizuelnoj kulturi
II	Ekspozicija, dijafragma, ekspozicija trougao, princip reciprociteta, osjetljivost fotografskog materijala
III	Određivanje ekspozicije - mjerjenje svjetla, izbor ekspozicionih faktora
IV	Priroda svjetlosti i uvod u geometrijsku optiku - fizičke osobine, svjetlosni spektar, talasna dužina; prostiranje svjetlosti, optička prizma, sočivo, žižna daljina
V	Savremeni objektiv: vidni ugao, svjetlosna jačina - vrste , osobine i namjene
VI	Kompenzacija ekspozicije - principi i analiza primjera
VII	Tipovi i formati kamere
VIII	Oštrina i dubinska oštrina
	<i>Uvod u estetiku i medija</i>
IX	Organizacija fotografskog kadra
X	Reprezentacija stvarnosti u fotografskoj slici
XI	I kolokvijum, prezentacija studentskih radova
XII	Fotografsko vrijeme
XIII	Formalna likovna analiza fotografije
XIV	II kolokvijum, prezentacija studentskih radova
XV	Rekapitulacija gradiva i priprema portfolija za ispit

Opterećenje studenata:

<p>Nedjeljno</p> <p>4 kredita x 40/30 = 5 sati i 20 min</p> <p>Struktura:</p> <p>Predavanja: 2 časa Vježbe: 2 časa Samostalni rad uključujući i konsultacije: 2 sata i 20 min</p>	<p>U toku semestra</p> <p>Nastava i završni ispit: 5 sati 20 min x 16 = 85 sati 20 min Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (5 \text{ sati i } 20 \text{ min}) = 10 \text{ sati } 40 \text{ min}$ Ukupno opterećenje za predmet $4 \times 30 = 120 \text{ sati}$ Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 24 sata</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: $85 \text{ sati } 20 \text{ min } (\text{Nastava}) + 10 \text{ sati } 40 \text{ min } (\text{Priprema}) + 24 \text{ sata } (\text{Dopunski rad})$</p> <p>Obaveze studenata: Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe i pripremi portfolio i prezentaciju na kraju semestra.</p> <p>Konsultacije:</p> <p>Literatura: „ELEMENTARNA TEHNIKA FOTOGRAFIJE“ <i>Dragoljub Kažić</i>, Umjetnička akademija, Beograd 1973, „KOLOR FOTOGRAFIJA“ <i>Dragoljub Kažić</i>, Univerzitet umetnosti Beograd 1989, „FOTOGRAFIJA“ <i>Milan Fizi</i>, Epoha / Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, „FOTOGRAFSKI PROCESI“ <i>Tkalčević-Smetko</i>, Grafički fakultet, Zagreb 1992, „DIGITALNA FOTOGRAFIJA“ <i>Tom Ang</i>, Znanje, Zagreb 2007, „THE ART OF PHOTOGRAPHY“ <i>Bruce Barnbaum</i>, Rocky Nook, 2010, „O BOJI“ <i>Nikola Tanhofer</i>, ADU i Novi Lider, Zagreb 2008, „UMJETNOST BOJE“ <i>Johannes Itten</i>, Ravensburg, 1987</p> <p>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: 10 poena – Prisustvo i aktivnost na nastavi 40 poena – Procesna realizacija vježbi 20 poena – 2 kolokvijuma 30 poena – Završni ispit</p> <p>Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi najmanje 50 poena</p> <p>Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Lazar Pejović</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td></tr> </table>	Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Lazar Pejović		
Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Lazar Pejović				

LAYOUT				
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	3	6	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn Osnovne akademske studije – Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje																																			
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslovjenosti.																																			
Ciljevi izučavanja predmeta: Usvajanje temeljnih teorijskih znanja o grafičkoj organizaciji stranice, vrstama i strukturi teksta i hijerarhiji informacija. Student/ka je osposobljen je za oblikovanje i grafičku pripremu jednostavnijih grafičkih formi.																																			
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> – Usvaja principe oblikovanja i primjenjuje ih na izabranu formu – Savladava vještinu odabira pisama – Razlikuje vrste ilustrativnog materijala i primjenjuje pravila u organizaciji istog – Kreira jednostavne layout-e uz primjenu usvojenih pravila 																																			
Ime i prezime nastavnika i saradnika: nastavnik – DIZAJN, saradnik – mr Zdravko Delibašić																																			
Metod nastave i savladavanja gradiva: Predavanja, vježbe i samostalni rad.																																			
Plan i program rada: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">nedjelja</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I</td> <td>Istorijski prikaz razvoja layout-a</td> </tr> <tr> <td>II</td> <td>Mjere i proporcije (zlatni rez, M bjelina, Fibonaciјev niz, Pravilo trećine...)</td> </tr> <tr> <td>III</td> <td>Organizacija i hijerarhija informacija na stranici</td> </tr> <tr> <td>IV</td> <td>Oblikovanje strane po gridu</td> </tr> <tr> <td>V</td> <td>Definisanje i primjena Van de Grafovog kanona</td> </tr> <tr> <td>VI</td> <td>Definisanje i primjena Čiholdovog kanona</td> </tr> <tr> <td>VII</td> <td>Odabir i upotreba različitih vrsta pisama</td> </tr> <tr> <td>VIII</td> <td>Čitkost, čitljivost, ujednačena boja teksta</td> </tr> <tr> <td>IX</td> <td>Evaluacija pređenog gradiva – <i>kolokvijum</i></td> </tr> <tr> <td>X</td> <td>Mehanika teksta</td> </tr> <tr> <td>XI</td> <td>Eksperimentalni layout</td> </tr> <tr> <td>XII</td> <td>Organizacija ilustrativnog materijala</td> </tr> <tr> <td>XIII</td> <td>Vizuelni dijalog između slike i teksta</td> </tr> <tr> <td>XIV</td> <td>Vrste i principi oblikovanja jednostavnih layout-a</td> </tr> <tr> <td>XV</td> <td><i>Kolokvijum</i></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Završni ispit</td></tr> </table>		nedjelja		I	Istorijski prikaz razvoja layout-a	II	Mjere i proporcije (zlatni rez, M bjelina, Fibonaciјev niz, Pravilo trećine...)	III	Organizacija i hijerarhija informacija na stranici	IV	Oblikovanje strane po gridu	V	Definisanje i primjena Van de Grafovog kanona	VI	Definisanje i primjena Čiholdovog kanona	VII	Odabir i upotreba različitih vrsta pisama	VIII	Čitkost, čitljivost, ujednačena boja teksta	IX	Evaluacija pređenog gradiva – <i>kolokvijum</i>	X	Mehanika teksta	XI	Eksperimentalni layout	XII	Organizacija ilustrativnog materijala	XIII	Vizuelni dijalog između slike i teksta	XIV	Vrste i principi oblikovanja jednostavnih layout-a	XV	<i>Kolokvijum</i>	Završni ispit	
nedjelja																																			
I	Istorijski prikaz razvoja layout-a																																		
II	Mjere i proporcije (zlatni rez, M bjelina, Fibonaciјev niz, Pravilo trećine...)																																		
III	Organizacija i hijerarhija informacija na stranici																																		
IV	Oblikovanje strane po gridu																																		
V	Definisanje i primjena Van de Grafovog kanona																																		
VI	Definisanje i primjena Čiholdovog kanona																																		
VII	Odabir i upotreba različitih vrsta pisama																																		
VIII	Čitkost, čitljivost, ujednačena boja teksta																																		
IX	Evaluacija pređenog gradiva – <i>kolokvijum</i>																																		
X	Mehanika teksta																																		
XI	Eksperimentalni layout																																		
XII	Organizacija ilustrativnog materijala																																		
XIII	Vizuelni dijalog između slike i teksta																																		
XIV	Vrste i principi oblikovanja jednostavnih layout-a																																		
XV	<i>Kolokvijum</i>																																		
Završni ispit																																			
Opterećenje studenata:																																			
<u>Nedjeljno</u> 6 kredita x 40/30 = 8 sati Struktura: Predavanja: 2 časa Vježbe: 2 časa Samostalan rad uključujući i konsultacije: 5 sati	<u>U toku semestra</u> Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 = 128 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (8 sati) = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet 6x30 = 180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 36 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 128 sati (Nastava) + 16 sati (Priprema) + 36 sati (Dopunski rad)																																		
Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i korekturama, realizuju vježbe i da aktivno učestvuju u pripremi prezentacije rada na kraju semestra.																																			
Konsultacije: Prema rasporedu																																			

Literatura:

- Franjo Mesaros, *Tipografski priručnik*, Grafički obrazovni centar, Zagreb, 1985.
- Kimberly Elam, *Typographic Systems of Design*, Princeton Architectural Press, 2007.
- Ambrose/Harris, *The Layout Book*, AVA Publishing 2007.
- A. Swann, *How to Design Grids*, Phaidon, 1990.
- A.W. White, *The Elements of Graphic Design: Space, Unity, Page Architecture and Type*, Watson-Guptill Publ., 2002.
- Judith Wilde, Richard Wilde, *Visual Literacy: A Conceptual Approach to Graphic Problem Solving*, Watson-Guptill Publications, 2000.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Prisustvo nastavi 5 poena

Kolokvijum 30 poena

Vježbe 30 poena

Završni ispit 35 poena

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena.

Ocjene: A (90–100); B (80–90); C (70–80); D (60–70); E (50–60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: saradnica mr Adela Zejnilović
prof. mr Suzana Pajović

Naziv predmeta: GRAFIČKE KOMUNIKACIJE I				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	3	6	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn Osnovne akademske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 6 semestara, 180 ECTS kredita).
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslovjenosti.
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj nastave je da studente uvede u osnove grafičkih komunikacija, znaka i plakata. Ospoznavanje studenata za samostalan stvaralački rad na savladavanju praktičnih, tehničko-tehnoloških i teorijskih iskustava likovne problematike grafičkog dizajna i zakonitosti koje podrazumijeva rad na plakatu i projektovanju zaštitnog znaka.
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije osnovne probleme posrednih komunikacija. - Analizira znak i plakat prema tipu i značenju. - Konstruiše i organizuje elemente znaka na osnovu vizuelnih i simboličkih vrijednosti. - Razumije hijerarhiju odnosa ilustrovanog materijala i tipografije u grafičkom oblikovanju plakata.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: prof. mr Ana Matić - nastavnik, mr Zdravko Delibašić - saradnik
Metod nastave i savladanja gradiva: Frontalna predavanja; praktični individualnom procesni rad – vježbe; usmene debate; seminari. Neki segmenti nastave tj. procesnih vježbi mogu biti organizovani kroz radionice ili kao kolokvijum.

Plan i program rada: p – predavanja; k – kolokvijum; v – vježbe/zadaci; e – eseji
nedjelja
I
Uvod u sadržaj predmeta i vježbi
<i>Pojam komunikacija</i>
II
Pojam komunikacija – verbalna komunikacija
III
Pojam komunikacija – neverbalna komunikacija
<i>Znak</i>
IV
Od heraldike do znaka
V
Osnove teorije o znacima
VI
<i>Analiza i ocjena vježbi</i>
<i>Uvod u plakat</i>
VII
Afiš – Plakat – Megaboard
VIII
Iluzivnost u 2D i primjena boja u plakatu
<i>Vizuelni sistemi</i>
IX
Pojam piktograma
X
Jednostavni vizuelni sistemi
XI
<i>Analiza i ocjena vježbi</i>
<i>Plakat</i>
XII
Podjela plakata po oblastima, funkciji i temama
XIII
Pozorišni vs. Filmski plakat
XIV
Citat u plakatu
XV
<i>Analiza i ocjena vježbi / Evaluacija rada u semestru</i>

Opterećenje studenata:

<p>Nedjeljno</p> <p>6 kredita x 40/30 = 8 sati</p> <p>Struktura: Predavanja: 2 časa Vježbe: 2 časa Samostalni rad uključujući i konsultacije: 5 sati</p>	<p>U toku semestra</p> <p>Nastava i završni ispit: 8 sati x 16 = 128 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (8 sati) = 16 sati</p> <p>Ukupno opterećenje za predmet 6x30 = 180 sati</p> <p>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 36 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)</p> <p>Struktura opterećenja: 128 sati (Nastava) + 16 sati (Priprema) + 36 sati (Dopunski rad)</p>
---	---

Obaveze studenata: Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe i pripremi prezentaciju na kraju semestra.

Konsultacije:

Literatura: Moris Rikards: *Uspon i pad plakata*; Charlotte Rivers: *IDENTITY*, Rotovision; Rayan Abdullah, Roger Hubner: *PICTOGRAMS, ICONS & SIGNS*, Thames&Hudson; *1000 ICONS, SYMBOLS + PICTOGRAMS*, Blackcoffee; priredio Radomir Vuković: *ZNAKOVITO*, Gras, Beograd; *LETTERHEAD & LOGO DESIGN*, Rocksport Publisher; Bevley Cole, Richard Durack. Laurent King: *Railway posters – 1923-1947*; David Airey: *Logo Design Love*, New Riders; Sean Hall: *THIS MEAN THIS, THIS MEAN THAT*, Laurence King Publishing; Per Mollerup: *Marks of Excellence*, Phaidon; Steven Heller, Mirko Ilic: *Anatomy of Design: Uncovering the Influences and Inspirations in Modern Graphic Design*, Rockport Publishers;

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

10 bodova - Redovnost pohađanja nastave i aktivnost na nastavi

40 bodova - Procesna realizacija vježbi

10 bodova - Kolokvijum / Esej

40 bodova - Završni ispit

Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Ana Matić

Dodatne informacije o predmetu: Osim ovog syllabusa, na početku semestra, student dodatno dobija i preciznu listu vježbi sa svim neophodnim informacijama o temi i formi finalne prezentacije.

TEHNOLOGIJA INDUSTRIJSKE GRAFIKE				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Obavezni	3	3	1P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: SP Grafički dizajn Akademske osnovne studije – Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslovjenosti.
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje sa nastavnim sadržajem tehničko-tehnoloških principa procesa štampe i usvajanje osnovnih pojmoveva o kolor paletama; podjeli, vrsti, funkcije ambalaže i grafičkoj doradi.
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> – Upoznajevrsteštampuirazumijenjihoveosnovneodlike – Razlikujeosnovneelementeambalažeirazvijastručnuterminologiju. – Razumijeulogubojeshamparskojindustriijenjenuprimjenu u dizajnerskomprocesu – Upoznavanjepojmovakodzavršnihfazaštamparskihprocesa (dorada)
Ime i prezime nastavnika i saradnika: nastavnik DIZAJN, mr Dejan Drašković – saradnik
Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja, vježbe i samostalni rad.

Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Razvoj grafičke industrije – Uvod u sadržaj predmeta i zadataka
II	Papir u industrijskoj grafici – Vrste i standardi formata
III	Boja u industrijskoj grafici – Definisanje kolor palate (CMYK, RGB, Pantone, RAL)
IV	Tehnike štampe - visoka, ravna, duboka, propusna digitalna štampa
V	Offset štampa – stamparska forma, principi dobijanja otiska, postupci
VI	Offset štampa – demonstracija tehnike*
VII	K 1 – Priprema za offset štampu / Analiza zadataka
VIII	Digitalna štampa – prednosti, način dobijanja otiska, mašine, primjena
IX	Digitalna štampa – postupci i specifičnosti pripreme za štampu
X	Grafička dorada – definisanje, operacije, tehnike
XI	Grafička dorada – demonstracija tehnika*
XII	Grafička analiza ambalaže – podjela, vrsta, funkcije
XIII	Sheme izrade za trodimenzionalne grafičke forme i nepravilne dvodimenzionalne formate
XIV	Poslovna korespondencija sa štamparijama
XV	K 2 – Parametri ponude za štampu / Analiza zadataka
	Završni ispit

Opterećenje studenata:	
Nedjeljno <u>3 kredita x 40/30 = 4 sata</u> Struktura: Predavanja: 1 čas Vježbe: 2 časa Samostalan rad uključujući i konsultacije: 1 sat i 45 min	U toku semestra Nastava i završni ispit: 4 sata x 16 = 64 sata Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (4 \text{ sati}) = 8 \text{ sati}$ Ukupno opterećenje za predmet $3 \times 30 = 90 \text{ sati}$ Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 18 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 64 sata (Nastava) + 8 sati (Priprema) + 18 sati (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i korekturama, realizuju vježbe i da aktivno učestvuju u pripremiprezentacijeradanakrajusemestra.
Konsultacije: Prema rasporedu.

Literatura: Kaj Johansson, Peter Lundberg, Robert Ryberg, *A Guide to Graphic Print Production*, Published by John Wiley & Sons, Inc. Hoboken. New Jersey2011; Mile Grozdanić,*Put do knjige*,Publikumd.o.o., Beograd 2007; HeijoKlajn, *Mali leksikonštamparstvaigrafike*, Jugoslavija, Beograd 1979; Ryan Hembree, *Kompletangrafičkidizajn*, Rocksport publishers, Beograd 2008; Milan Rakić, Miroslav Fruht, Ivica Rakić, *Grafičkidizajn–kreacijazatržište*, Zavodzaudžbenike, Beograd 2003.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Prisustvo nastavi 10 poena

Kolokvijum 20 poena

Vježbe 40 poena

Završni ispit 30 poena

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena.

Ocjene: A (90–100); B (80–90); C (70–80); D (60–70); E (50–60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:prof. mr Suzana Pajović
saradnik mr Adela Zejinović, prof. mr Ana Matić

Napomena: *Određene metodске jedinice, osim teorijskog okvira, biće preznetirane i kroz demonstraciju tehnike u štamparijama.

Naziv predmeta: SLIKARSTVO III				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	III	3	2P+1V

Studijski programi za koje se organizuje: Slikarstvo Osnovne akademske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 6 semestara, 180 ECTS kredita).
Uslovjenost drugim predmetima: Slikarstvo I , Sliakrstvo II
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobljavanje studenata za samostalano slikanje i razvijanje osobenog slikarskog senzibiliteta pri slobodnoj interpretaciji zadate teme.
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> - Organizuje kompleksne kompozicije živog modela i prostora uz upotrebu različitih izvora svjetlosti – uravnoteženo difuzno svejtlo i dramatični odnosi svjetlo tamnog. - Razvija osjećaj za ritam na slici kroz odnos linije, površine i boje - Analizira izražajne mogućnosti boje upotrebom toplih i hladnih tonova. - Prikazuje odnos svjetlosti i materije na slici.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: prof. mr Draško Dragaš - nastavnik, Saradnik slikanje
Metod nastave i savladanja gradiva: Praktični rad – vježbe u ateljeu; Individualni rad; Frontalna predavanja

Plan i program rada: p – predavanja: k – kolokvijum; v – vježbe/zadaci; e – eseji	
nedjelja	
	<i>Akt ili poluakt u enterijeru</i>
I	Analiza svjetlosti i boje, postavka sa uravnoteženom difuznom svjetlošću
II	Analiza svjetlosti i boje sa naglašena 2-3 izvora svjetlosti; naglašavanje kontrasta –svjetlo - tamno.
III	Analiza uravnoteženih djelova kompozicije i akcentovanje pojedinih dramatičnih odnosa svjetlo-tamnog.
IV	Svjetlost i boja, dalja analiza odnosa svjetlo-tamno, toplo-hladno, materijalizacija pojedinih segmenata slike
V	Razrada ritma i svijetlih i tamnih površina.
VI	Svjetlo tamno, toplo-hladno, materija (tekstura), odnos svjetlosti i materije (upijanje i emitovanje).
VII	Detaljna tonska analiza svijetlih i tamnih površina slike, analiza materije i tekstura.
	<i>Akt ili poluakt u enterijeru – slobodna interpretacija kompozicije</i>
VIII	Slobodna interpretacija zadate teme, razvijanje samostalnog mišljenja i osobenog slikarskog senzibiliteta
IX	Naglašavanje prostora kompozicije ; odnos linija (crtež) – površina.
X	Odnos transparentnih djelova kompozicije naspram materijalizovanih slojevitih elemenata.
XI	Dalja razrada prethodne vježbe, kontrastiranje i povezivanje (prožimanje) transparentnih površina i slojevitih djelova.

XII	Unutrašnja dinamika slike ; naglašavanje ritma toplo – hladnih boja.
XIII	Slobodan izbor elemenata slike uz korišćenje ukupnog prethodno stečenog iskustva.
XIV	Slobodan izbor elemenata slike uz korišćenje ukupnog prethodno stečenog iskustva.
XV	Slobodan izbor elemenata slike uz korišćenje ukupnog prethodno stečenog iskustva.

Opterećenje studenata:	
<u>Nedjeljno</u> 3 kredita x 40/30 = 4sata Struktura: 1 sat i 30 minuta - predavanja 1 sat i 30 minuta - vježbe 1 sat - samostalni rad uključujući i konsultacije	<u>U toku semestra</u> Nastava i završni ispit: 4 sati x 15 = 60sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (6 \text{ sati}) = 12 \text{ sati}$ Ukupno opterećenje za predmet $3 \times 30 = 90 \text{ sati}$ Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 18 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 60 sati (Nastava)+12 sati (Priprema) + 18 sati (Dopunski rad)

Obaveze studenata: Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe.

Konsultacije:

Literatura: Johannes Itten; *Umetnost boje*, Umetnička akademija, Beograd 1973;
 Leonardo Da Vinci; *Traktat o slikarstvu*,
Likovne sveske 1-9, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Univerzitet umetnosti u Beogradu, 1996. G
 Gotfrid Ben, *Smisao slike i kulni organi; Slika i vreme; Nova slika prirode posle kraja pejzaznog slikarstva*. Beograd 1987
 Likovne monografije (razni autori, stilovi razdoblja) - primjeri iz klasične svjetske umjetnosti, Karovađo, Goja,
 Rembrant, Ticijan, Velasquez, Mone, Mank, Ensor Pikaso, Brak...

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:
 10 bodova - Redovnost pohađanja nastave i aktivnost na nastavi
 40 bodova - Procesna realizacija vježbi
 50 bodova - Završni ispit
Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.

Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: prof. mr Draško Dragaš
Dodatne informacije o predmetu:

Naziv predmeta: INTERMEDIJALNA ISTRAŽIVANJA I				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	3	3	2P+1V

Studijski programi za koje se organizuje: Slikarstvo Osnovne akademske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 6 semestara, 180 ECTS kredita).
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslovjenosti.
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj nastave je prožimanje likovnih vještina sa složenim poetikama, metodologijom i tehnikama intermedijalne umjetnosti u cilju pripreme studenta za realizaciju intermedijalnog umjetničkog djela.
Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznaje zančajna djela i autore u oblasti intermedijalne umjetnosti - Primjenjuju stecene likovne vještine u intermedijalnom radu. - Koncipira jednostavnije intermedijalne projekte.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: doc.mr. Marko Marković
Metod nastave i savladanja gradiva: Kombinacija predavanja, praktičnog rada i grupne kritike. Predavanja: upoznavanje sa primjerima umjetničke prakse. Praktičan rad: realizacija radova manjeg obima upotrebom sredstava kao što su fotografija, video, film, instalacija i njihova kombinacija sa tradicionalnim likovnim sredstvima. Grupne kritike: Analiza formalnih i metodoloških aspekata nastajućih studentskih radova i produbljivanje predmetnih sadržaja. Individualna nastava fokusirana na konkretna umjetnička interesovanja studenata.

Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Uvod u sadržaj predmeta i vježbi
	Predstavljanje karakterističnih primjera intermedijalnog rada
II	Terminologija intermedijalne umjetnosti
III	Odnos jednomedijskih i intermedijalnih umjetnosti
IV	Odnos forme i sadržaja u intermedijalnom djelu
	Upoznavanje sa principima djelovanja u oblasti intermedijalnog istraživanja
V	Koceptualna umjetnost
VI	Zvučna umjetnost
VII	Animacija, film, video
VIII	Problem tijela u savremenoj umjetnosti, body art, performans
IX	Digitalna umjetnost, umjetnost podataka, internet umjetnost
	Osnovni zadaci zasnovani na kombinovanju tradicionalnih i intermedijalnih sredstava izražavanja
X	Realizacija djela manjeg obima upotrebom sredstava kao što su fotografija, video, film, instalacija i njihova kombinacija sa tradicionalnim likovnim tehnikama i materijalima.
XI	Izrada, analiza, korekcije
XII	Izrada, analiza, korekcije
XIII	Izrada, analiza, korekcije
XIV	Prezentacija realizovanih projekata
XV	Ocjena vježbi / Evaluacija rada u semestru

Opterećenje studenata:

<p>Nedjeljno</p> <p>3 kredita x 40/30 = 4 sati</p> <p>Struktura:</p> <p>1 sat i 30 minuta - predavanja 45 minuta - vježbe 1 sata i 45 minuta - samostalni rad studenta</p>	<p>U toku semestra</p> <p>Nastava i završni ispit: 4 sati x 16 = 64 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (8 \text{ sati}) = 16 \text{ sati}$</p> <p>Ukupno opterećenje za predmet $3 \times 30 = 90 \text{ sati}$</p> <p>Dopunski rad od 0 do 20 sati</p> <p>Struktura opterećenja: 64 sata (Nastava)+16 sati (Priprema) + 20 sati (Dopunski rad)</p>
--	--

<p>Obaveze studenata: Redovno pohađanje nastave, realizacija, dokumentacija i priprema radova za završni ispit.</p> <p>Literatura: Walter Benjamin, Umjetničko djelo u razdoblju tehničke reprodukcije u Estetički ogledi, Školska knjiga, Zagreb, 1986; Etjen Surio, Odnosi medija u umjetnostima – problemi uporedne estetike, Svjetlost, Sarajevo 1958; Milan Ranković, Komparativna estetika, Umetnička akademija u Beogradu, Beograd 1973; Miško Šuvaković, Pojmovnik suvrmene umjetnosti, Horetzky, Zagreb, 2005; Vladimir Vukićević “Mišljenje i viđenje” FLU, UCG 2007; Lev Manovich, The Language of the New Media, MIT Press, 2002; Nikola Burio (Nicolas Bourriaud), Relaciona estetika, Centar za savremenu umetnost, Beograd, 2001</p> <p>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: 10 bodova - Redovnost pohađanja nastave 20 bodova - Aktivnost na času 20 bodova - Verbalna eksplikacija rada 50 bodova - Završni ispit <i>Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.</i></p> <p>Ocjene: A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)</p>
<p>Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: doc.mr. Marko Marković</p>

GRAFIKA III				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	3	3	2P+1V

Studijski programi za koje se organizuje: <i>Akademске osnovne studije FLU. Studijski program Slikarstvo – Modul : Grafika</i>
Uslovljenost drugim predmetima: <i>Grafika I, Grafika II.</i>
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Razvoj kreativnih saznanja i slobode stvaralačkog postupka kroz autorski crtež i nove grafičke tehnike.</i>
Ishodi učenja: <i>Po završetku ovog predmeta, student će biti sposobljen da:</i>
1.Koristi kreativna saznanja i slobodu stvaralačkog postupka kroz autorski crtež i nove grafičke tehnike. 2.Primjeni Bakropis i Akvatintu u boji kroz programske zadatke figure u prostoru. 3.Prepozna kolorni sklad svjetlosne skale šrafurnim prepletom linije ili slojevitošću prepleta površina. 4.Upotrijebi linije različitog inteziteta, svjetlosne skale riješene površinskim šrafurnim prepletom linija kroz tehnike :bakropisa u boji, akvatinte u boji, meka prevlaka, mezzotinta, linogravura, rezervaš , suva igla, sitostampa i litografija.
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Doc.mr Marija Kapisoda
Metod nastave i savladanja gradiva: <i>Predavanja, rad u ateljeu, korektura, korišćenje potrebne bibliotekarske video i foto dokumentacije.</i>

Plan i program rada:	
nedjelja	
I	Priprema i upis semestra
II	1.Bakropis u boji sa uvodenjem složenijih programskig zadataka: figura u prostoru. Kolorni sklad svjetlosne skale, šrafurnim prepletom linija.
III	Realizacija zadatka :figura u prostoru
IV	Realizacija zadatka :figura u prostoru
V	Akvatinta u boji i mezzotinto: portret. Kolorni sklad svjetlosne skale, tonskih vrijednosti. Slojevitost i preplet površina.
VI	Realizacija vježbe Akvatinta u boji i mezzotinta
VII	Realizacija vježbe Akvatinta u boji i mezzotinta
VIII	Meka prevlaka: Enterijer. Jednobojno rješenje, naglasak na linijama različitog inteziteta, svjetlosna skala riješena površinskim šrafurnim prepletom linija.
IX	Realizacija tehnike meke prevlake :Enterijer
X	Realizacija tehnike meke prevlake :Enterijer
XI	Rezervaš i suva igla: Eksterijer, pejzaž. Jednobojno rješenje, naglasak na linijama različitog inteziteta, tonske vrijednosti u definiciji forme i prostora, uvid u arabesku-liniju oslobođenu sistema.
XII	Slobodna kompozicija. Kombinacija-sinteza bakropisa i akvatinte
XIII	Završni ispit
XIV	Ovjera semestra i upis ocjena
XV	Dopunska nastava i popravni ispitni rok
Opterećenje studenata:	

<p><u>nedjeljno</u> <u>Nedjeljno</u> 3 kredita x 40/30 = 4 sata Struktura: 1 sata i 30 minuta – predavanja 45 minuta - vježbe 1 sat i 45 minuta- samostalni rad uključujući i konsultacije</p>	<p><u>U toku semestra</u> Nastava i završni ispit: 4 sata x 16 = 64 sata Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (4 \text{ satq}) = 8 \text{ sati}$ Ukupno opterećenje za predmet $3 \times 30 = 90 \text{ sati}$ Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 18 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: 90 sati (Nastava)+ 8 sati (Priprema) + 18 sati (Dopunski rad)</p>			
Obaveze studenata: <i>Obavezno pohađanje nastave, predavanja i korekture.</i> <i>Realizacija vježbi.</i>				
Konsultacije:				
<p>Literatura: Kosta Bogdanović: <i>Teorija forme</i>, Beograd 1999.godine. R. Arnhajn: <i>Umjetnost i vizuelno opažanje</i>, Beograd 1981.godine. Đževad Hozo: <i>Umjetnost multi orginala</i>, 1988.godina. Escher K.G Jung: <i>Čovjek i njegovi simboli</i>, Likovne sveske 1-9</p>				
<p>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: - Redovnost na nastavi 10 bodova. Vježbe 75 bodova. Završni ispit 15 bodova. Minimum bodova za prelaznu ocjenu 51 bod.</p>				
<p>Posebnu naznaku za predmet: Posebnu naznaku za predmet: Predmet Grafika III izvodi se u bloku od 6 radnih nedjelja.</p>				
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: Doc.mr Marija Kapisoda</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> </tr> </table>		Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: Doc.mr Marija Kapisoda		
Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: Doc.mr Marija Kapisoda				